

PREDLOG

ZAKON

O NADZORU NAD VELEPRODAJNIM TRŽIŠTEM ELEKTRIČNE ENERGIJE I PRIRODNOG GASA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se nadzor nad veleprodajnim tržištem električne energije i prirodnog gasa.

Veleprodajno tržište električne energije i prirodnog gasa

Član 2

- (1) Veleprodajno tržište električne energije i prirodnog gasa (u daljem tekstu: veleprodajno tržište) je tržište na kojem učesnik na veleprodajnom tržištu trguje veleprodajnim energetskim proizvodima, i to:
 - 1) električnom energijom ili prirodnim gasom, koji su predmet ugovora o snabdijevanju, odnosno prenosu,
 - 2) derivatima električne energije ili prirodnog gasa,
 - 3) električnom energijom ili prirodnim gasom, koji su predmet ugovora o snabdijevanju, odnosno distribuciji, zaključenim sa fizičkim ili pravnim licem koje kupuje električnu energiju ili prirodni gas za sopstvenu potrošnju (u daljem tekstu: krajnji kupac), sa maksimalnom projektovanom potrošnjom iznad 600 GWh godišnje.
- (2) Maksimalna projektovana potrošnja iz stava 1 tačka 3 ovog člana je potrošnja krajnjeg kupca električne energije ili prirodnog gasa, koju bi taj kupac mogao da ostvari na godišnjem nivou, ako bi tokom cijele godine angažovao sva postrojenja, odnosno proizvodne kapacitete.

Učesnik na veleprodajnom tržištu

Član 3

Učesnik na veleprodajnom tržištu je fizičko ili pravno lice, odnosno preduzetnik, kao i operator prenosnog i distributivnog sistema, koji:

- 1) izdaje naloge za trgovanje električnom energijom ili prirodnim gasom na veleprodajnom tržištu, ili
- 2) vrši transakcije kupovine i/ili prodaje električne energije ili prirodnog gasa na veleprodajnom tržištu.

Nadzor nad veleprodajnim tržištem

Član 4

Nadzor nad veleprodajnim tržištem vrši Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti (u daljem tekstu: Agencija).

Značenje izraza

Član 5

Izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **distribucija električne energije** je prenošenje električne energije kroz elektroenergetske distributivne sisteme, radi isporuke krajnjim kupcima, koje ne uključuje snabdijevanje električnom energijom;
- 2) **distribucija prirodnog gasa** je prenošenje prirodnog gasa kroz lokalne ili regionalne gasovodne sisteme radi isporuke krajnjim kupcima, koje ne uključuje snabdijevanje gasom;
- 3) **operator distributivnog sistema** je energetski subjekat koji obavlja djelatnost distribucije električne energije ili prirodnog gasa i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj distributivnog sistema na određenom području, njegovo povezivanje sa drugim sistemima i za obezbjeđenje dugoročne sposobnosti sistema da zadovolji potrebe za distribucijom električne energije ili prirodnog gasa na ekonomski opravdan način;
- 4) **operator prenosnog sistema** je energetski subjekat koji obavlja djelatnost prenosa električne energije ili prirodnog gasa i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj prenosnog sistema na određenom području i njegovo povezivanje s drugim sistemima, kao i za obezbjeđenje dugoročne sposobnosti sistema da zadovolji zahtjeve za prenosom električne energije ili prirodnog gasa na ekonomski opravdan način;
- 5) **operator sistema za skladištenje prirodnog gasa** je energetski subjekat koji obavlja djelatnost skladištenja i odgovoran je za upravljanje, funkcionisanje, održavanje i razvoj sistema za skladištenje prirodnog gasa.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. INSAJDERSKE INFORMACIJE I ZABRANE ZLOUPOTREBE VELEPRODAJNOG TRŽIŠTA

Upis u evidenciju učesnika na veleprodajnom tržištu

Član 7

- (1) Radi vršenja nadzora nad veleprodajnim tržištem Agencija vodi evidenciju učesnika na veleprodajnom tržištu u elektronskoj formi.
- (2) Učesnik na veleprodajnom tržištu dužan je da, prije izdavanja naloga za trgovanje ili realizacije transakcije kupovine i/ili prodaje električne energije ili prirodnog gasa na veleprodajnom tržištu, Agenciji podnese prijavu za upis u evidenciju učesnika na veleprodajnom tržištu.
- (3) Izmijenjene podatke iz prijave iz stava 2 ovog člana, učesnik na veleprodajnom tržištu dužan je da dostavi Agenciji u roku od 24 časa, od nastanka izmjene tih podataka.

- (4) Obrazac prijave za upis u evidenciju učesnika na veleprodajnom tržištu utvrđuje i na svojoj internet stranici objavljuje Agencija.

Insajderske informacije

Član 8

- (1) Učesnik na veleprodajnom tržištu je dužan da objavi insajderske informacije u skladu sa članom 9 ovog zakona, radi obezbjeđenja pravilnog funkcionisanja veleprodajnog tržišta.
- (2) Insajderskim informacijama u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se informacije koje ukazuju na događaj koji se desio ili će se desiti, a dovoljno su precizne da učesnik na veleprodajnom tržištu može da doneše zaključak o uticaju tog događaja na cijene veleprodajnih energetskih proizvoda, koje nijesu javno dostupne, a odnose se na jedan ili više veleprodajnih energetskih proizvoda i mogle bi da imaju značajan uticaj na cijene tih veleprodajnih energetskih proizvoda, i ako ispunjavaju jedan od sljedećih uslova, i to da:
- 1) se odnose na kapacitet i korišćenje postrojenja za proizvodnju, skladištenje, potrošnju ili prenos električne energije ili prirodnog gasa, kao i kapacitet i korišćenje postrojenja za tečni prirodni gas, uključujući i njihovu neraspoloživost;
 - 2) se odnose na funkcionisanje veleprodajnog tržišta i objavljaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje prekogranična razmjena električne energije i prirodnog gasa i zakonom kojim se uređuje način obavljanja energetskih djelatnosti;
 - 3) ih učesnik na veleprodajnom tržištu koristi prilikom donošenja odluke o vršenju transakcije na veleprodajnom tržištu.

Objavljivanje i odlaganje objavljivanja insajderskih informacija

Član 9

- (1) Učesnik na veleprodajnom tržištu dužan je da u roku od 24 časa, od nastanka insajderske informacije, korišćenjem elektronskih sistema organizacija koje se nalaze na listi Agencije za saradnju energetskih regulatora, objavi:
- 1) insajderske informacije iz člana 8 stav 2 ovog zakona; i
 - 2) potpune insajderske informacije, ako otkrije dio insajderske informacije u vezi sa određenim veleprodajnim energetskim proizvodom tokom obavljanja svoje djelatnosti.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, učesnik na veleprodajnom tržištu može da odloži objavljivanje insajderske informacije kako ne bi ugrozio svoje poslovanje, o čemu u roku od 24 časa, od nastanka insajderske informacije obavještava Agenciju, ako:
- 1) se odlaganjem objavljivanja te informacije javnost ne dovodi u zabludu, i
 - 2) obezbijedi povjerljivost te informacije i na osnovu nje ne vrši transakcije na veleprodajnom tržištu.
- (3) Učesnik na veleprodajnom tržištu je dužan da o odlaganju objavljivanja informacije iz stava 2 ovog člana obavijesti Agenciju i dostavi insajdersku informaciju čije se objavljivanje odlaže.
- (4) Obrazac obavještenja o odlaganju objavljivanja informacija i listu iz stava 1 ovog člana utvrđuje i na svojoj internet stranici objavljuje Agencija.

Zabrana trgovanja na osnovu insajderskih informacija

Član 10

- (1) Učesniku na veleprodajnom tržištu, prije objavljivanja insajderskih informacija, zabranjeno je da:
 - 1) koristi te informacije prilikom kupovine ili prodaje, odnosno pokušaja kupovine ili prodaje veleprodajnih energetskih proizvoda na koje se te informacije odnose, za svoj račun ili za račun trećeg lica;
 - 2) prenosi te informacije drugom fizičkom ili pravnom licu, osim ako su te informacije neophodne za redovno obavljanje djelatnosti;
 - 3) podstiče drugo fizičko ili pravno lice da kupi ili proda veleprodajni energetski proizvod na koji se te informacije odnose.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, učesnik na veleprodajnom tržištu može da vrši transakcije veleprodajnim energetskim proizvodima prije objavljivanja insajderskih informacija:
 - 1) kao proizvođač električne energije ili prirodnog gasa, operator sistema za skladištenje prirodnog gasa ili operator terminala za uvoz tečnog prirodnog gasa, ako:
 - je svrha tih transakcija pokrivanje fizičkih gubitaka koji su posljedica njegovih neplaniranih prekida rada, kada taj učesnik na tržištu ne bi mogao ispuniti postojeće ugovorne obaveze, ili
 - se te transakcije vrše u dogовору sa operatorom prenosnog sistema električne energije ili prirodnog gasa radi obezbjeđenja sigurnog i pouzdanog rada prenosnog sistema električne energije ili prirodnog gasa;
 - 2) kao operator prenosnog sistema, radi obezbjeđenja sigurnog i pouzdanog rada sistema u skladu sa obavezama propisanim zakonom kojim se uređuje način obavljanja energetskih djelatnosti;
 - 3) radi obezbjeđenja snabdijevanja električnom energijom ili prirodnim gasom prilikom poremećaja na tržištu električne energije ili prirodnog gasa u skladu sa zakonom kojim se uređuje način obavljanja energetskih djelatnosti.
- (3) O izvršenoj transakciji iz stava 2 ovog člana, učesnik na veleprodajnom tržištu, dužan je da u roku od 24 časa, od izvršenja transakcije obavijesti Agenciju.

Lica koja imaju pristup insajderskim informacijama

Član 11

- (1) Učesnik na veleprodajnom tržištu dužan je da sačini spisak lica koja imaju pristup insajderskim informacijama.
- (2) Učesnik na veleprodajnom tržištu dužan je da spisak iz stava 1 ovog člana:
 - 1) redovno ažurira;
 - 2) dostavi Agenciji u roku od 24 časa, od dana njegovog sačinjavanja, odnosno ažuriranja;
 - 3) čuva najmanje šest godina od dana njegovog sačinjavanja, odnosno ažuriranja.
- (3) Spisak iz stava 1 ovog člana sadrži sljedeće podatke:

- 1) ime, prezime i adresu fizičkog lica, odnosno naziv i sjedište pravnog lica koje ima pristup insajderskim informacijama;
- 2) datum i vrijeme kada je fizičko, odnosno pravno lice steklo pravo pristupa insajderskim informacijama;
- 3) broj telefona i e-mail adresu fizičkog, odnosno pravnog lica koje ima pristup insajderskim informacijama.

Zabrana zloupotreba na veleprodajnom tržištu

Član 12

Učesniku na veleprodajnom tržištu zabranjeno je da:

- 1) vrši, odnosno da pokuša da izvrši transakciju ili izda nalog za trgovanje veleprodajnim energetskim proizvodima, kojim se:
 - a) pružaju ili će se pružiti neistiniti ili obmanjujući signali o ponudi, potražnji ili cjeni veleprodajnih energetskih proizvoda;
 - b) saradnjom učesnika na veleprodajnom tržištu održava ili će se održati cijena jednog ili više veleprodajnih energetskih proizvoda na nivou koji ne odgovara realnom stanju na veleprodajnom tržištu, osim ako učesnik na veleprodajnom tržištu koji učestvuje u transakciji ili je izdao nalog za trgovanje dokaže da je postupao u skladu sa zakonom, odnosno prihvaćenom praksom na veleprodajnom tržištu; ili
 - c) drugi učesnici na veleprodajnom tržištu dovode u zabludu u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetskih proizvoda;
- 2) prenosi, odnosno pokuša da prenosi informacije putem medija, interneta ili na drugi način, kojima se prenose neistinite ili obmanjujuće informacije o ponudi, potražnji ili cjeni veleprodajnih energetskih proizvoda;
- 3) preduzima radnje, odnosno pokuša da preduzme radnje kojima se cijena jednog ili više veleprodajnih energetskih proizvoda održava ili će se vjerovatno održati na nivou koji ne odgovara realnom stanju na veleprodajnom tržištu.

III. NADZOR NAD VELEPRODAJNIM TRŽIŠTEM

Obaveze učesnika na veleprodajnom tržištu

Član 13

- (1) Učesnik na veleprodajnom tržištu dužan je da:

- 1) do 15. u tekućem za prethodni mjesec dostavi Agenciji podatke o izvršenim transakcijama veleprodajnim energetskim proizvodima, i to:
 - o kupljenim i prodatim veleprodajnim energetskim proizvodima;
 - o cijeni i količini kupljenih i prodatih veleprodajnih energetskih proizvoda;
 - o učesnicima u izvršenim transakcijama;
 - o datumu i vremenu izvršenja transakcija;

- 2) vodi evidenciju o:
 - objavljenim insajderskim informacijama iz člana 8 ovog zakona;
 - izvršenim transakcijama veleprodajnim energetskim proizvodima.
- (2) Učesnik na veleprodajnom tržištu dužan je da na zahtjev Agencije obezbijedi:
 - 1) pristup podacima i dokumentaciji u vezi sa transakcijama i nalozima za trgovanje veleprodajnim energetskim proizvodima;
 - 2) dostavljanje podataka, informacija i dokumentacije potrebne za vršenje nadzora nad veleprodajnim tržištem u roku koji odredi Agencija;
 - 3) pisane izjave u vezi sa vršenjem transakcija i izdavanjem naloga za trgovanje veleprodajnim energetskim proizvodima;
 - 4) nesmetano vršenje neposredne kontrole u poslovnim prostorijama.
- (3) Učesnik na veleprodajnom tržištu dužan je da evidencije iz stava 1 tačka 2 ovog člana čuva na trajnom mediju koji omogućava:
 - 1) brz pristup informacijama i rekonstrukciju ključnih faza obrade svake transakcije;
 - 2) jednostavno utvrđivanje ispravki ili drugih izmjena u evidencijama, kao i sadržaja evidencija prije ispravki ili izmjena;
 - 3) sprečavanje zloupotreba ili promjena podataka iz evidencija na drugi način.
- (4) Učesnik na veleprodajnom tržištu dužan je da evidencije iz stava 1 tačka 2 ovog člana čuva na trajnom mediju šest godina.
- (5) Izuzetno od stava 4 ovog člana, Agencija može da naloži učesniku na veleprodajnom tržištu da čuva podatke i evidencije duže od šest godina.

Ovlašćenja i obaveze Agencije u vršenju nadzora nad veleprodajnim tržištem

Član 14

- (1) Prilikom vršenja nadzora nad veleprodajnim tržištem, Agencija je ovlašćena da:
 - 1) pristupi podacima i dokumentaciji u vezi sa transakcijama i nalozima za trgovanje veleprodajnim energetskim proizvodima;
 - 2) zahtijeva podatke, informacije i dokumentaciju potrebne za vršenje nadzora nad veleprodajnim tržištem;
 - 3) pribavi pisane izjave od učesnika na veleprodajnom tržištu i/ili njegovih zaposlenih u vezi sa vršenjem transakcija i izdavanjem naloga za trgovanje veleprodajnim energetskim proizvodima;
 - 4) izvrši neposrednu kontrolu u poslovnim prostorijama učesnika na veleprodajnom tržištu.
- (2) Agencija je dužna da sačini godišnji izvještaj o aktivnostima nadzora nad veleprodajnim tržištem i objavi ga na svojoj internet stranici.

Obaveze fizičkog ili pravnog lica koje vrši transakcije u okviru profesionalne djelatnosti

Član 15

Pravno lice koje pruža uslugu uparivanja ponude i potražnje, odnosno lice koje posreduje u vršenju transakcija veleprodajnim energetskim proizvodima dužno je da:

- 1) obavijesti Agenciju ako sumnja da transakcija nije izvršena u skladu sa čl. 10 ili 12 ovog zakona;
- 2) primjenjuje mjere radi otkrivanja i sprečavanja trgovanja ili pokušaja trgovanja na osnovu insajderskih informacija i zloupotreba ili pokušaja zloupotreba na veleprodajnom tržištu;
- 3) na zahtjev Agencije:
 - dostavi podatke, informacije i dokumentaciju u vezi sa transakcijama veleprodajnim energetskim proizvodima u roku koji odredi Agencija,
 - obezbijedi pristup poslovnoj dokumentaciji potrebnoj za vršenje nadzora nad veleprodajnim tržištem.

Ovlašćenja Agencije u otklanjanju nepravilnosti

Član 16

- (1) Ako tokom vršenja nadzora nad veleprodajnim tržištem Agencija utvrdi da učesnik na veleprodajnom tržištu nije postupao u skladu sa ovim zakonom, Agencija će u roku od 30 mjeseci, od dana pokretanja postupka donijeti rješenje kojim, u zavisnosti od izvršene povrede, može da:
 - 1) ukaže na utvrđene nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje,
 - 2) naloži preduzimanje odgovarajućih mjer i radnji u roku koji odredi,
 - 3) izrekne opomenu i objavi je na svojoj internet stranici.
- (2) Učesnik na veleprodajnom tržištu dužan je da otkloni utvrđene nepravilnosti, odnosno preduzme odgovarajuće mjeru i radnje na način i u roku koji je određen u rješenju iz stava 1 ovog člana.
- (3) Ako Agencija ne doneše rješenje u roku iz stava 1 ovog člana, postupak se obustavlja.
- (4) Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Saradnja u vršenju nadzora nad veleprodajnim tržištem

Član 17

- (1) Prilikom vršenja nadzora nad veleprodajnim tržištem, Agencija sarađuje sa organom nadležnim za zaštitu konkurenčije, organom nadležnim za tržište kapitala, nadležnim organima Energetske zajednice i Agencijom za saradnju energetskih regulatora.
- (2) Agencija je dužna da:
 - 1) obavijesti nadležni organ Energetske zajednice, ako posumnja da se na veleprodajnom tržištu u Crnoj Gori ili na veleprodajnom tržištu druge članice Energetske zajednice vrše transakcije kojima se ugrožava funkcionisanje veleprodajnih tržišta;
 - 2) na zahtjev nadležnog organa Energetske zajednice preduzme mjeru radi dostavljanja informacija u vezi sa transakcijama koje nijesu izvršene u skladu sa ovim zakonom;

- 3) nadležnom organu Energetske zajednice dostavi:
 - podatke iz evidencije učesnika na veleprodajnom tržištu iz člana 7 stav 1 ovog zakona;
 - godišnji izvještaj o aktivnostima nadzora nad veleprodajnim tržištem iz člana 14 stav 2 ovog zakona,
 - 4) obavijesti nadležni organ Energetske zajednice i dostavi informacije iz stava 3 tačka 3 ovog člana.
- (3) Izuzetno od stava 2 tačka 2 ovog člana, Agencija može da odbije da postupi po zahtjevu, ako:
- 1) bi postupanje po zahtjevu moglo ugroziti suverenitet i bezbjednost Crne Gore;
 - 2) je već pokrenut postupak pred nadležnim organima u Crnoj Gori u vezi sa istim radnjama i protiv istih fizičkih ili pravnih lica, odnosno preduzetnika na koja se zahtjev odnosi; ili
 - 3) je donijeta pravosnažna presuda u odnosu na pravna ili fizička lica, odnosno preduzetnika na koja se zahtjev odnosi za iste radnje u Crnoj Gori.

Zaštita i tajnost podataka

Član 18

Radi sprečavanja neovlašćenog pristupa i zloupotrebe podataka prilikom vršenja nadzora nad veleprodajnim tržištem, Agencija je dužna da obezbijedi zaštitu podataka koje primi u skladu sa članom 9 stav 3, članom 14 stav 1 i članom 15 stav 1 tačka 3 ovog zakona.

IV. KAZNENE ODREDBE

Novčane kazne

Član 19

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:
- 1) kao učesnik na veleprodajnom tržištu nije, prije izdavanja naloga za trgovanje ili realizacije transakcije kupovine i/ili prodaje električne energije ili prirodnog gasa na veleprodajnom tržištu, podnijelo prijavu Agenciji za upis u evidenciju učesnika na veleprodajnom tržištu (član 7 stav 2);
 - 2) ne dostavi Agenciji izmijenjene podatke iz prijave iz člana 7 stav 2 ovog zakona u roku od 24 časa od nastanka izmjene tih podataka (član 7 stav 3);
 - 3) insajdersku informaciju iz člana 8 ovog zakona, korišćenjem elektronskih sistema organizacija koje se nalaze na listi Agencije za saradnju energetskih regulatora, ne objavi u roku od 24 časa od nastanka te insajderske informacije (član 9 stav 1 tačka 1);
 - 4) je otkrio dio insajderske informacije u vezi sa određenim veleprodajnim energetskim proizvodom tokom uobičajenog obavljanja svoje djelatnosti, a nije objavio potpunu insajdersku informaciju korišćenjem elektronskih sistema organizacija koje se nalaze na listi Agencije za saradnju energetskih regulatora u roku od 24 časa od nastanka insajderske informacije (član 9 stav 1 tačka 2);

- 5) ne obavijesti Agenciju u roku od 24 časa od nastanka insajderske informacije, da odlaže objavljivanje insajderske informacije i ne dostavi insajdersku informaciju čije se objavljivanje odlaže (član 9 st. 2 i 3);
- 6) o izvršenju transakcije iz člana 10 stav 2 ovog zakona ne obavijesti Agenciju u roku od 24 časa od izvršenja te transakcije (član 10 stav 3);
- 7) učestvuje na tržištu, a nema sačinjen spisak lica koja imaju pristup insajderskim informacijama (član 11 stav 1);
- 8) spisak iz člana 11 stav 1 ovog zakona, redovno ne ažurira, ne dostavlja Agenciji u roku od 24 časa od dana njegovog sačinjanja, odnosno ažuriranja ili spisak ne čuva najmanje šest godina od dana njegovog sačinjanja, odnosno ažuriranja (član 11 stav 2);
- 9) pokuša da vrši transakciju ili izda nalog za trgovanje veleprodajnim energetskim proizvodima, kojim se pruža ili će se pružiti neistiniti ili obmanjujući signali o ponudi, potražnji ili cijeni veleprodajnih energetskih proizvoda (član 12 stav 1 tačka 1 alineja a);
- 10) pokuša da vrši transakcije i izdaje naloge za trgovanje veleprodajnim energetskim proizvodima, kojima se saradnjom učesnika na veleprodajnom tržištu održava ili će se održati cijena jednog ili više veleprodajnih energetskih proizvoda na nivou koji ne odgovara realnom stanju na veleprodajnom tržištu (član 12 stav 1 tačka 1 alineja b);
- 11) pokuša da vrši transakcije i izdaje naloge za trgovanje veleprodajnim energetskim proizvodima, kojima se drugi učesnici na veleprodajnom tržištu dovode u zabludu u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetskih proizvoda (član 12 stav 1 tačka 1 alineja c);
- 12) pokuša da prenosi informacije putem medija, interneta ili na drugi način, kojima se prenose neistinite ili obmanjujuće informacije o ponudi, potražnji ili cijeni veleprodajnih energetskih proizvoda (član 12 stav 1 tačka 2);
- 13) pokuša da preduzme radnje kojima se cijena jednog ili više veleprodajnih energetskih proizvoda održava ili će se vjerovatno održati na nivou koji ne odgovara realnom stanju na veleprodajnom tržištu (član 12 stav 1 tačka 3);
- 14) do 15. u tekućem mjesecu za prethodni mjesec ne dostavi Agenciji podatke o izvršenim transakcijama veleprodajnim energetskim proizvodima, uključujući podatke o kupljenim i prodatim veleprodajnim energetskim proizvodima, cijeni i količini kupljenih i prodatih veleprodajnih energetskih proizvoda, učesnicima u izvršenim transakcijama, datumu i vremenu izvršenja transakcija (član 13 stav 1 tačka 1);
- 15) ne vodi evidenciju o objavljenim insajderskim informacijama iz člana 8 ovog zakona (član 13 stav 1 tačka 2 alineja 1);
- 16) ne vodi evidenciju o izvršenim transakcijama veleprodajnim energetskim proizvodima (član 13 stav 1 tačka 2 alineja 2);
- 17) na zahtjev ne obezbijedi Agenciji pristup podacima i dokumentaciji u vezi sa transakcijama i nalozima za trgovanje veleprodajnim energetskim proizvodima (član 13 stav 2 tačka 1);
- 18) na zahtjev ne obezbijedi Agenciji dostavljanje podataka, informacija i dokumentacije potrebnih za vršenje nadzora nad veleprodajnim tržištem u roku koji odredi Agencija (član 13 stav 2 tačka 2);

- 19) na zahtjev ne obezbijedi Agenciji pisane izjave u vezi sa vršenjem transakcija i izdavanjem naloga za trgovanje veleprodajnim energetskim proizvodima (član 13 stav 2 tačka 3);
 - 20) na zahtjev ne obezbijedi Agenciji nesmetano vršenje neposredne kontrole u poslovnim prostorijama (član 13 stav 2 tačka 4);
 - 21) ne čuva evidenciju iz člana 13 stav 1 tačka 2 alineja 1 ili člana 13 stav 1 tačka 2 alineja 2 ovog zakona na trajnom mediju najmanje šest godina (član 13 stav 4);
 - 22) ne otkloni utvrđene nepravilnosti, odnosno ne preduzme odgovarajuće mjere i radnje na način i u roku koji je naveden u rješenju iz člana 16 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona (član 16 stav 2).
- (2) Za prekršaj iz stava 1 tač. 1 do 8 i tač. 14 do 21 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 tač. 9 do 13 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100 eura do 1.000 eura.
- (4) Za prekršaj iz stava 1 tač. 1 do 8 i tač. 14 do 21 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 1.500 eura do 6.000 eura.
- (5) Za prekršaj iz stava 1 tač. 9 do 13 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 eura do 3.000 eura.
- (6) Za prekršaj iz stava 1 tač. 1 do 8 i tač. 14 do 21 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.
- (7) Za prekršaj iz stava 1 tač. 9 do 13 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 100 eura do 1.000 eura.
- (8) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, uz kaznu, može se izreći i zaštitna mjera zabrana obavljanja djelatnosti u trajanju od 30 dana do šest mjeseci.

Član 20

- (1) Novčanom kaznom u visini od 5% do 10% ukupnog godišnjeg prihoda u finansijskoj godini koja je prethodila godini kada je prekršaj učinjen, kazniće se pravno lice, ako:
- 1) koristi insajderske informacije prilikom kupovine ili prodaje, odnosno pokušaja kupovine ili prodaje veleprodajnih energetskih proizvoda na koje se te informacije odnose, za svoj račun ili za račun trećeg lica, posredno ili neposredno (član 10 stav 1 tačka 1);
 - 2) prenosi insajderske informacije drugom pravnom ili fizičkom licu, osim ako su te informacije neophodne za redovno obavljanje djelatnosti (član 10 stav 1 tačka 2);
 - 3) podstiče drugo fizičko ili pravno lice da kupi ili proda veleprodajni energetski proizvod na koji se te insajderske informacije odnose (član 10 stav 1 tačka 3);
 - 4) vrši transakcije i izdaje naloge za trgovanje veleprodajnim energetskim proizvodima, kojima se pružaju ili će se pružiti neistiniti ili obmanjujući signali o ponudi, potražnji ili cijeni veleprodajnih energetskih proizvoda (član 12 stav 1 tačka 1 alineja a);
 - 5) vrši transakcije i izdaje naloge za trgovanje veleprodajnim energetskim proizvodima, kojima se saradnjom učesnika na veleprodajnom tržištu održava ili će se održati cijena jednog ili više veleprodajnih energetskih proizvoda na nivou koji ne odgovara realnom stanju na veleprodajnom tržištu (član 12 stav 1 tačka 1 alineja b);

- 6) vrši transakcije i izdaje naloge za trgovanje veleprodajnim energetskim proizvodima, kojima se drugi učesnici na veleprodajnom tržištu dovode u zabludu u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetskih proizvoda (član 12 stav 1 tačka 1 alineja c);
 - 7) prenosi informacije putem medija, interneta ili na drugi način, kojima se prenose neistinite ili obmanjujuće informacije o ponudi, potražnji ili cijeni veleprodajnih energetskih proizvoda (član 12 stav 1 tačka 2);
 - 8) preduzme radnje kojima se cijena jednog ili više veleprodajnih energetskih proizvoda održava ili će se vjerovatno održati na nivou koji ne odgovara realnom stanju na veleprodajnom tržištu (član 12 stav 1 tačka 3).
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u visini od 5% do 10% ukupnog godišnjeg prihoda u finansijskoj godini koja je prethodila godini kada je prekršaj učinjen.
- (4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.
- (5) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, uz kaznu, može se izreći i zaštitna mjera zabrana obavljanja djelatnosti u trajanju od 30 dana do šest mjeseci.

Zastarjelost pokretanja prekršajnog postupka

Član 21

- (1) Postupak za utvrđivanje povrede odredaba ovog zakona ne može se pokrenuti niti voditi, ako proteknu najmanje tri godine od dana kada je prekršaj izvršen.
- (2) Zastarjelost prekršajnog gonjenja nastaje kada protekne šest godina od dana kada je prekršaj izvršen.

V. PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Rok za upis u evidenciju učesnika na veleprodajnom tržištu

Član 22

Učesnici na veleprodajnom tržištu dužni su da dostave prijavu za upis u evidenciju učesnika na veleprodajnom tržištu iz člana 7 stav 2 ovog zakona u roku od tri mjeseca, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 23

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

IZVJEŠTAJ O JAVNOJ RASPRAVI O NACRTU ZAKONA O NADZORU NAD VELEPRODAJNIM TRŽIŠTEM ELEKTRIČNE ENERGIJE I PRIRODNOG GASA

Javni poziv za sprovođenje javne rasprave o Nacrtu zakona o nadzoru nad veleprodajnim tržištem električne energije i prirodnog gasa objavljen je 6. aprila 2021. godine na internet stranici Ministarstva kapitalnih investicija. Uz Javni poziv, objavljen je tekst Nacrt zakona o nadzoru nad veleprodajnim tržištem električne energije i prirodnog gasa s Obrazloženjem i RIA obrascem, kao i Program javne rasprave.

Svi zainteresovani subjekti pozvani su da se uključe u javnu raspravu i da tokom trajanja iste daju svoje komentare, primjedbe i sugestije na Nacrt zakona o nadzoru nad veleprodajnim tržištem električne energije i prirodnog gasa, u štampanoj ili elektronskoj formi.

Programom javne rasprave bilo je predviđeno da javna rasprava traje dvadeset dana i da je rok za dostavljanje primjedbi, predloga i sugestija 26. april 2021. godine.

Programom javne rasprave bilo je planirano da se 23. aprila 2021. godine održi okrugli sto u prostorijama Ministarstva kapitalnih investicija. Međutim, na ovom okruglom stolu nije bilo učešća javnosti.

Za vrijeme trajanja javne rasprave nije dostavljena nijedna primjedba ni sugestija na Nacrt zakona o nadzoru nad veleprodajnim tržištem električne energije i prirodnog gasa.